

II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Egyetem informatikus (Informatika A4 Középfokú oktatás (Informatika)) alapképzési szak (magyar és ukrán nyelven) akkreditációja

A MAB Testület 2026/3/VI/2. sz. határozata

Iktatószám: MAB/22-2/2026

A MAB Testület a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Egyetem informatika alapképzési szakját (Informatika A4 Középfokú oktatás (Informatika)) akkreditálja, az akkreditáció hatálya 5 évre, 2031. január 31. napjáig tartó időszakra szól. Amennyiben az intézmény a MAB-nál lefolytatásra kerülő, a képzések értékelését is magában foglaló intézményakkreditációs eljárás során igazolja a képzés folyamatos megfelelését, a képzés akkreditációjának hatálya az intézményakkreditáció hatályának időtartamára meghosszabbodik.

A Testület által elfogadott kollégiumi indoklás a MAB Testület határozatához

Az intézmény a MAB eljárásán túlmenően nemzeti és nemzetközi külső minőségbiztosítási folyamatokban is részt vesz. Az egyetem elsődlegesen az Ukrán Felsőoktatási Minőségbiztosítási Nemzeti Ügynökség (NAQA) kötelező akkreditációs rendszerének hatálya alá tartozik, amely az alap-, mester- és doktori képzéseket egyaránt értékeli.

Az egyetem minőségbiztosítási rendszere nemzetközi standardokhoz igazodik. Az intézmény kezdeményezte a Magyar Felsőoktatási Akkreditációs Bizottságnál (MAB) a képzés értékelését. A MAB szerepel az Ukrajnában elismert tanulmányi programok akkreditációs tanúsítványait kiállító "Külföldi Akkreditációs Ügynökségek és Felsőoktatási Minőségbiztosítási Ügynökségek listáján (jóváhagyta az Ukrajna Miniszterek Kabinetje 554-r számú, 2019. július 10-i rendelete, legutóbbi frissítés: 2024. június 28.). A MAB eljárás egy speciális határon átnyúló értékelési folyamat. A MAB teljes jogú tagja az Európai Felsőoktatási Minőségbiztosítási Szövetségnek (ENQA), és szerepel az Európai Felsőoktatási Minőségbiztosítási Nyilvántartásban (EQAR). Ez biztosítja, hogy az intézményi értékelések az Európai Felsőoktatási Térség Minőségbiztosítási Standardjai és Iránymutatásai (ESG) szerint történjenek. Az eljárás során a NAQA-val való kapcsolatfelvételen túl mind a dokumentum alapú értékelés, mind a virtuális - videókonferencia útján történt -, az ESG standardokat figyelembe vevő látogatás megtörtént. Az értékelésben a MAB által felkért független szakértők vettek részt. A szakértők mind a képzés szakmai tartalmát, mind a vonatkozó ukrán nemzeti standardoknak és jogszabályoknak való megfelelést értékelték. Ezt követően a MAB Képzési Kollégiuma, mint döntéshozó testület is megtárgyalta az ügyet. Az eljárás során a MAB tájékozódott az ukrán nemzeti felsőoktatási szabványokról, a vonatkozó nemzeti jogszabályi előírásokról

Az intézmény 2025. október 1-jén történt egyetemi státuszba lépése közel 120 belső szabályzat elfogadását tette szükségessé az oktatásszervezés területén, az Európai Felsőoktatási Térség (EHEA) elveinek és az ukrán nemzeti előírásoknak való megfelelés érdekében.

Az egyetem belső minőségbiztosítási rendszere a PDCA cikluson alapul, amely folyamatosan integrálja az érintettektől és külső szakértőktől érkező visszajelzéseket a munkaerőpiaci és regionális igényeknek való megfelelés biztosítása érdekében.

A teljes képzési program a MAB értékelési eljárása alá tartozik, ami jelzi a magyar nemzeti minőségbiztosítási követelményeknek való megfelelést. A MAB értékelései vizsgálják azt is, hogy a tanszékek miként építik be a hallgatói visszajelzéseket a képzési program fejlesztésébe.

MAGYAR FELSŐOKTATÁSI AKKREDITÁCIÓS BIZOTTSÁG

Ukrajnában a képzés a NAQA értékelési eljárása alatt áll, amely önértékelési dokumentumok benyújtását és helyszíni látogató bizottsági értékelést is magában foglal. Ez biztosítja a megfelelést az ukrán nemzeti minőségbiztosítási standardoknak.

Az egyetem belső minőségbiztosítási rendszere rendszeresen értékeli az oktatói tevékenységet – többek között a tudományos publikációk nyomon követésével – annak érdekében, hogy biztosítsa a képzés indítására vonatkozó nemzeti követelményeknek való megfelelést (az ukrán előírások 35–38. pontjai).

Az egyetem belső szabályzatai kulcsszerepet játszanak a nemzeti jogszabályok gyakorlati alkalmazásában és a jogszabályi megfelelés biztosításában.

A képzés működtetésének folyamatai:

Az egyetem az új képzések indítását többlépcsős, szabályozott folyamat keretében végzi. Képzés csak akkor indítható, ha az szerepel az alapító és a Szenátus által jóváhagyott ötéves intézményfejlesztési stratégiában. A folyamat magában foglalja a munkaerőpiaci igények, a regionális közösség szükségleteinek, valamint a végzett hallgatók pályakövetési adatainak nyomon követését. A döntéshozatal a tanszéki kezdeményezést követően központilag, a Szenátus (Tudományos Tanács) szintjén történik.

A külső érintettek – köztük középiskolai képviselők, munkaadók és a helyi oktatási hatóságok – rendszeresen bevonásra kerülnek a folyamatba. Visszajelzéseik közvetlenül befolyásolták a tanterv kialakítását, például a programozási modulok nagyobb mélység érdekében történő felosztásával, valamint új kurzusok – például a Mesterséges Intelligencia módszerei és rendszerei és az Akadémiai integritás – bevezetésével.

Az intézmény biztosítja a jogszabályoknak megfelelő és biztonságos működési környezetet. Az oktatás folyamatosságának fenntartása érdekében háborús körülmények között a campus egy 400 férőhelyes közösségi óvóhellyel rendelkezik, amely elektromos árammal és internetkapcsolattal is felszerelt, és megfelel a nemzeti biztonsági előírásoknak. Az infrastruktúra emellett megfelel a fogyatékossgal élő személyek számára előírt akadálymentesítési követelményeknek is.

A képzést a Minőségbiztosítási Tanács és a Minőségbiztosítási Iroda felügyeli. A belső értékelési folyamatokon túl a képzés jelenleg az Ukrán Felsőoktatási Minőségbiztosítási Nemzeti Ügynökség (NAQA) akkreditációs eljárása alatt áll. Az egyetem a kitöltött önértékelési kérelmet a NAQA által meghatározott határidőig, 2026. február 24-ig nyújtotta be a megfelelő online platformon. A tantárgyleírásokat évente frissítik annak érdekében, hogy megfeleljenek az aktuális kutatási és pedagógiai követelményeknek. Ukrajnában a képzés akkreditációs eljárása még nem zárult le.

A program a MAB általános követelményein túl kifejezetten figyelembe veszi a 2025-től hatályos ukrán jogszabályi változásokat és nemzeti standardokat is. Az intézmény 2025-ben történt egyetemi státuszváltása a további akadémiai fejlesztésekhez szükséges szimbolikus és adminisztratív lendületet biztosította.

A képzési program hatékonyan egyensúlyoz két nemzeti rendszer (Ukrajna és Magyarország) jogi és szakmai követelményei között, miközben különös figyelmet fordít elsődleges hallgatói célcsoportjának kulturális és nyelvi sajátosságaira. Az ukrán jogszabályok legutóbbi módosításait követően a képzési program biztosítja, hogy a kreditek legalább 25%-a választható tárgyakból álljon, lehetővé téve a hallgatók számára, hogy képzésüket saját szakmai igényeikhez igazítsák.

A tantervek frissítése megtörtént annak érdekében, hogy megfeleljenek az ISCED-szabványoknak és az Európai Képesítési Keretrendszernek (EQF), összhangban Ukrajna Európai Felsőoktatási Térséghez (EHEA) való integrációs törekvéseivel.

Az egyetem Minőségirányítási Kézikönyve biztosítja az egyetem többszintű, szabályozásalapú minőségbiztosítási rendszerének stratégiai keretét. A rendszer a folyamatos fejlesztés elvére épül, amely biztosítja a külső elvárásokhoz való alkalmazkodást és a követelményeknek való következetes megfelelést. Az oktatás szervezésére vonatkozó egyetemi szabályok előírják a tantervek frissítését abban az esetben, ha a külső normák – például a nemzeti képzési keretként működő KKK – módosulnak. A szakmai továbbképzésre vonatkozó belső szabályzat előírja, hogy minden októnak öt éven belül legalább 6 kredit (180 óra) szakmai továbbképzésen kell részt vennie. A szabályzat azt is rögzíti, hogy ezeknek a krediteknek milyen módon kell kapcsolódniuk az oktatott tantárgyakhoz és az oktatásmódszertani fejlesztéshez. A szakmai gyakorlatok kereteit – beleértve a gyakorlati képzési helyek és az intézmény közötti kommunikáció koordinációját – a Rectori Hivatal és az oktatási és módszertani ügyekért felelős rektorhelyettes határozza meg, az ukrán jogszabályokkal és az egyetemi irányelvekkel összhangban. A képzés tanulmányi tájékoztatója az intézmény honlapján elérhető. A dokumentum részletes információkat tartalmaz az órarendről, a vizsgarendről, a tantárgyleírásokról és az ajánlott szakirodalomról, amelyek mind a hatályos jogszabályoknak és szakmai standardoknak megfelelően kerültek kidolgozásra.

MAGYAR FELSŐOKTATÁSI AKKREDITÁCIÓS BIZOTTSÁG

A II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola informatika alapképzési programja rendkívül átlátható és szigorúan szabályozott keretek között működik. Jogi alapját az alábbi tényezők erősítik:

- a z ukrán oktatási jogszabályokhoz való szoros illeszkedés (például EDEBO-regisztráció, valamint a 226/2025. számú rendelet);
- a program indításáról és módosításáról a Szenátus és a Minőségbiztosítási Tanács dönt, biztosítva az intézményi elszámoltathatóságot;
- a regionális munkaadókkal és partneriskolákkal kialakított formalizált visszacsatolási mechanizmusok biztosítják, hogy a képzés a munkaerőpiaci igényekhez igazodjon, miközben megőrzi az akadémiai színvonalat;
- az egyetem a jelenlegi társadalmi és politikai környezethez való jogi és működési alkalmazkodását is bizonyította azzal, hogy a kötelező biztonsági protokollokat és a háborús helyzethez kapcsolódó infrastruktúrát beépítette a működésébe.

A program így hatékonyan hidalja át a nemzeti szabályozási követelmények és a nemzetközi minőségbiztosítási standardok közötti különbségeket, jogilag megalapozott és szakmailag releváns képzési kínálatot biztosítva.

A képzési tartalom:

A tantervi struktúra logikus, a tantárgyak és kreditértékek összhangban vannak az elvárt tanulási eredményekkel. A képzés tudományos megalapozottsága és krediteloszlása megfelelő. A képzés nyolc féléves struktúrája koherens, az előfeltételek egyértelműek. A tanulási út logikája alkalmas a kompetenciák fokozatos fejlesztésére. A dokumentáció valamennyi elvárt kompetenciát tartalmazza.

A képzési program tanterve tartalmazza azokat az alapvető matematikai és informatikai tárgyakat, amelyek a hasonló profilú egyetemi képzésekben általánosan megjelennek. A képzés időtartama nyolc félév. Az első félév tantervében két alapozó jellegű, nagyobb elméleti terhelést jelentő tantárgy – a Matematikai analízis, valamint az Algebra és mértan – szerepel. Mindkét tantárgy a szakmai képzési ciklus tantárgyi blokkjába tartozik.

A Matematikai analízis tantárgy célja, hogy a hallgatók elsajátítsák a matematikai analízis alapvető elméleti fogalmait és gyakorlati módszereit, valamint képessé váljanak azok alkalmazására különböző tudományterületeken, így különösen az informatika, a fizika és a gazdaságtudomány területén. A kurzus hozzájárul a leendő informatikatanárok logikai és analitikus gondolkodásának fejlesztéséhez, erősíti az absztrakt gondolkodás, az elemzés és a szintézis képességét, továbbá támogatja a problémák felismerését és megoldását. A tantárgy elméleti tartalma a matematikai analízis alapfogalmainak, módszereinek és modelljeinek átfogó elsajátítására irányul. A tananyag két féléven át, négy tartalmi modulba rendezve épül fel, amelyek a valós függvénytan, a differenciál- és integrálszámítás, valamint a többváltozós analízis alapjait fedik le.

A tanítási gyakorlat részletes bemutatása a képzésértékelési beadvány 100–112. oldalán található. A gyakorlati képzés felépítése áttekinthető és részletesen kidolgozott. A képzés gyakorlati helyszínei között több, a régióban működő középiskola és líceum szerepel, így például a Beregszászi Bethlen Gábor Líceum, a Beregszászi Kossuth Lajos Líceum, a Karácshalmi Sztójka Sándor Görögkatolikus Líceum, az Ungvári Dayka Gábor Líceum, a Nagydobronyi Református Líceum, a Kárpátaljai Magyar Líceum, a Kaszonyi Arany János Líceum, a Vári II. Rákóczi Ferenc Líceum, a Munkácsi 3. számú II. Rákóczi Ferenc Középiskola, valamint további köznevelési intézmények.

Az informatikatanár alapképzés keretében a hallgatóknak 8 félév alatt összesen 240 kreditet kell teljesíteniük. A tantárgyi háló felépítése áttekinthető és logikus, a tantárgyak egymásra épülése következetesen kerültek kialakításra.

A képzési program fejlesztése során az intézmény rendszeresen bevonja a külső érintetteket is. Ennek keretében konzultáció történik a középiskolák vezetőivel, a gyakorlati képzésben részt vevő intézmények képviselőivel, a helyi oktatásirányítás szereplőivel, valamint a potenciális munkaadókkal, ami hozzájárul a képzés szakmai relevanciájának és munkaerőpiaci illeszkedésének biztosításához.

A 11. számú szakmai kompetencia („Képes saját pedagógiai tevékenységének és eredményeinek elemzésére, objektív önértékelésre és önkorrekcióna szakmai készségeiben, valamint az élethosszig tartó tanulásra.”) esetében az „objektív önértékelés” kifejezés értelmezése problematikus lehet, mivel a fogalom önmagában ellentmondásosnak tűnik. Ennek alapján indokolt a megfogalmazás pontosítása. A 15. számú szakmai kompetencia („Birtokában van a számítógépes hálózatok hibakeresési, karbantartási és üzemeltetési technológiáinak; képes olyan intézkedések megvalósítására, amelyek az

MAGYAR FELSŐOKTATÁSI AKKREDITÁCIÓS BIZOTTSÁG

információbiztonságot szolgálják, valamint képes a tanulók biztonságos hálózati munkavégzésének készségeit fejleszteni.”) esetében a hálózati rendszerek működtetéséhez vagy az ehhez kapcsolódó intézkedések végrehajtásához az oktatóknak a gyakorlatban rendszerint nincs közvetlen jogosultságuk, ezért e pont megfogalmazásának pontosítása szintén indokolt.

A tantárgyleírások céljai és tanulási eredményei összhangban állnak a tantárgyak elméleti és gyakorlati tartalmával, valamint a képzés egészének célrendszerével.

A szakmai és tanítási gyakorlat részletesen kidolgozott, megfelelő számú és minőségű gyakorlóhely áll rendelkezésre, a dokumentáció átlátható. A tanterv lehetőséget biztosít mobilitásra és a más intézményekben szerzett kreditek beszámítására.

Az alkalmazott értékelési módszerek alkalmasak a tudás, készségek és kompetenciák mérésére. A záróvizsga és a szakdolgozat rendszere szabályozott és átlátható. A diplomamunka/szakdolgozat készítésének folyamata szabályozott és dokumentált. A szakdolgozati konzultáció rendje, az értékelés módja és a védés lebonyolítása intézményi szinten rögzített. A záróvizsga komplex szerkezetű: magában foglalja a szakmai tantárgyakat, valamint a pedagógiai és pszichológiai ismeretek számonkérését, továbbá a szakdolgozat védését. A bírálat szerint ez a felépítés alkalmas a képzés során megszerezhető tudás, készségek és kompetenciák átfogó mérésére.

A képzés megvalósítása során az intézmény figyelembe veszi mind a magyar, mind az ukrán felsőoktatási jogszabályi és minőségbiztosítási követelményeket. A program megfelel az ukrán felsőoktatási törvény azon előírásának, amely szerint a képzés kreditjeinek legalább 25%-a szabadon választható, ezáltal biztosítva a hallgatói tanulmányi utak egyéni alakíthatóságát.

A képzés személyi feltételei:

A szakfelelős a képzési program szakmai tartalmához szorosan illeszkedő, elismert szakmai és tudományos háttérrel rendelkezik. Oktatási és kutatási tevékenysége egyaránt lefedi a képzési program kulcsterületeit (matematika, informatika, algoritmuselmélet, mesterséges intelligencia). Publikációs tevékenysége nemzetközileg is látható (ORCID, Google Scholar), hivatkozásai igazolják tudományos beágyazottságát.

Az oktatói kör tudományos és szakmai tevékenysége szoros összhangban áll az általuk tanított tantárgyakkal. Több tantárgy esetében a tárgyfelelősök saját kutatási eredményei, publikációi és fejlesztései közvetlenül megjelennek az oktatási tartalmakban.

A Szenátus minden tanév elején jóváhagyja a tantárgyak oktatókhoz történő hozzárendelését, amelyet megelőzően a minőségbiztosítási egység ellenőrzi az oktatók és az oktatói állomány jogszabályi megfelelését. Az oktatói kar szakmai felkészültsége, tudományos teljesítménye és módszertani kompetenciái összhangban állnak a képzési program szintjével és célrendszerével.

Az egyetem belső minőségbiztosítási rendszere rendszeres értékelést végez az oktatók szakmai és tudományos tevékenységéről, ösztönzi kompetenciáik fejlesztését, valamint támogatja az akadémiai mobilitást. Az oktatók kiválasztása a képzési célokhoz és a regionális sajátosságokhoz igazodik, a képzési program pedig éves felülvizsgálaton esik át annak érdekében, hogy az oktatói profil és teljesítmény folyamatosan összhangban maradjon a szak tartalmával és aktuális szakmai igényeivel. Az oktatói állomány összességében alkalmas a program hosszú távú fenntarthatóságának és minőségi fejlesztésének biztosítására.

Szakterületi infrastrukturális feltételek és tudományos háttér

Az intézmény honlapján magyar és ukrán nyelven egyaránt biztosítja a hallgatók számára a teljes körű és naprakész tanulmányi tájékoztató elérhetőségét, amely tartalmazza a kreditrendszerre, a vizsgák rendjére, a tantárgyfelvételre és a tanulmányi követelményekre vonatkozó információkat. A megadott linken elérhető dokumentumok jól áttekinthetők, részletesek és informatívak.

Az oktatás korszerűen felszerelt tantermekben és számítógépes laborokban zajlik, az egyetem kiterjedt infrastrukturális háttérrel rendelkezik, ideértve a sport- és egészségügyi létesítményeket, kollégiumokat, étkezési szolgáltatásokat és informatikai központot. A teljes campus területén biztosított a vezeték nélküli internet-hozzáférés, a tanulmányi és oktatási adminisztrációt digitális rendszerek (IRIS, Google Workspace for Education) támogatják. Az Apáczai Csere János Könyvtár több mint 145 000 dokumentummal rendelkezik, és hat szervezeti egységben szolgálja ki az oktatási, kutatási és hallgatói igényeket. Állománya jelentős kézikönyvi, szakirodalmi, szépirodalmi és folyóiratgyűjteményt tartalmaz, több nyelven hozzáférhető forrásokkal. A könyvtár korszerű informatikai és audiovizuális eszközökkel, digitális adatbázisokkal és olvasói terekkel támogatja a tanulási és oktatási folyamatokat.

MAGYAR FELSŐOKTATÁSI AKKREDITÁCIÓS BIZOTTSÁG

Az egyetem teljes területe akadálymentesen megközelíthető, és megfelel a sajátos nevelési igényű hallgatók igényeinek. A háromemeletes oktatási főépület két lifttel és az ukrán állami építési előírásoknak megfelelő rámpákkal rendelkezik. Az akadálymentességi feltételek részletes listája az intézmény honlapján nyilvánosan elérhető.

A digitális tanulástámogatás kiemelt eszközei az IRIS platform és a Google Classroom rendszer, amelyeken keresztül hozzáférhetők a digitális tananyagok és multimédiás oktatási tartalmak. Az intézményi elektronikus könyvtár 2013 óta működik, jelenleg több mint 1000 digitális dokumentumot tartalmaz, amelyek kizárólag oktatási és tudományos célra, a szerzői jogi előírások betartásával érhetők el.

Az intézmény infrastrukturális fejlesztései és karbantartási folyamatai összességében illeszkednek a képzési program hosszú távú fenntarthatóságához és fejlesztési stratégiájához. Az Informatika alapképzési szak sajátosságaira tekintettel különösen fontos a gyakorlóhelyi háttér biztosítása, amely a beadvány alapján részletesen bemutatott és megfelelően alátámasztott.

Budapest, 2026. március 27.

Dr. Szilágyi János Ede
a MAB elnöke